

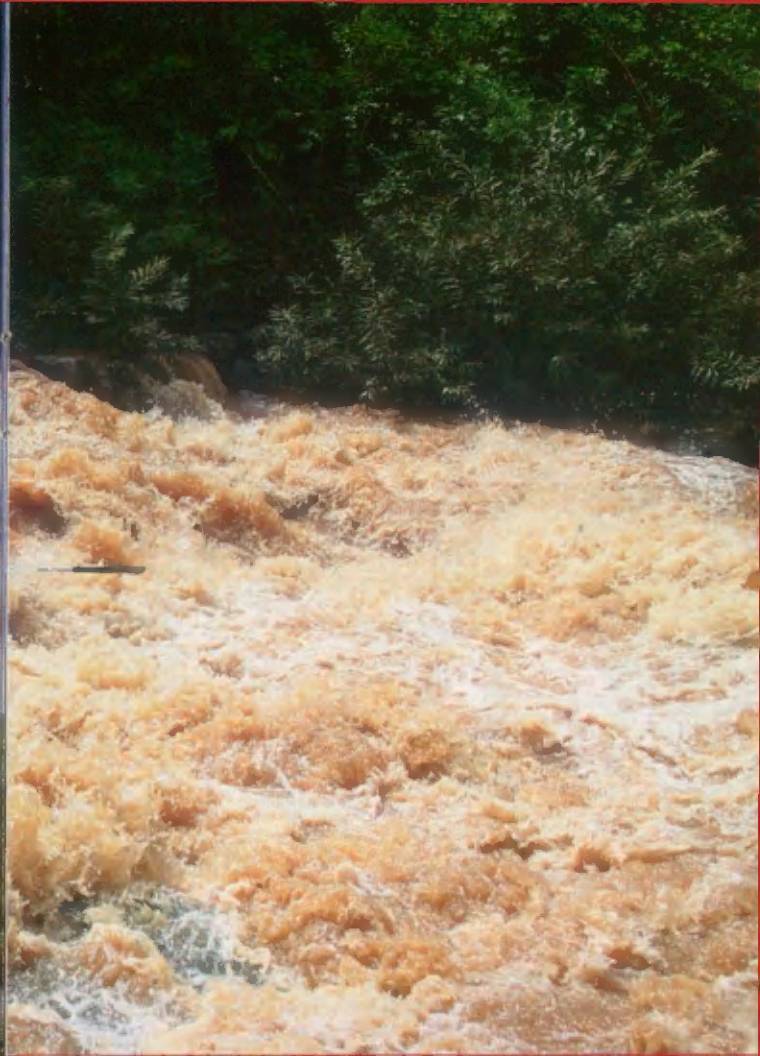
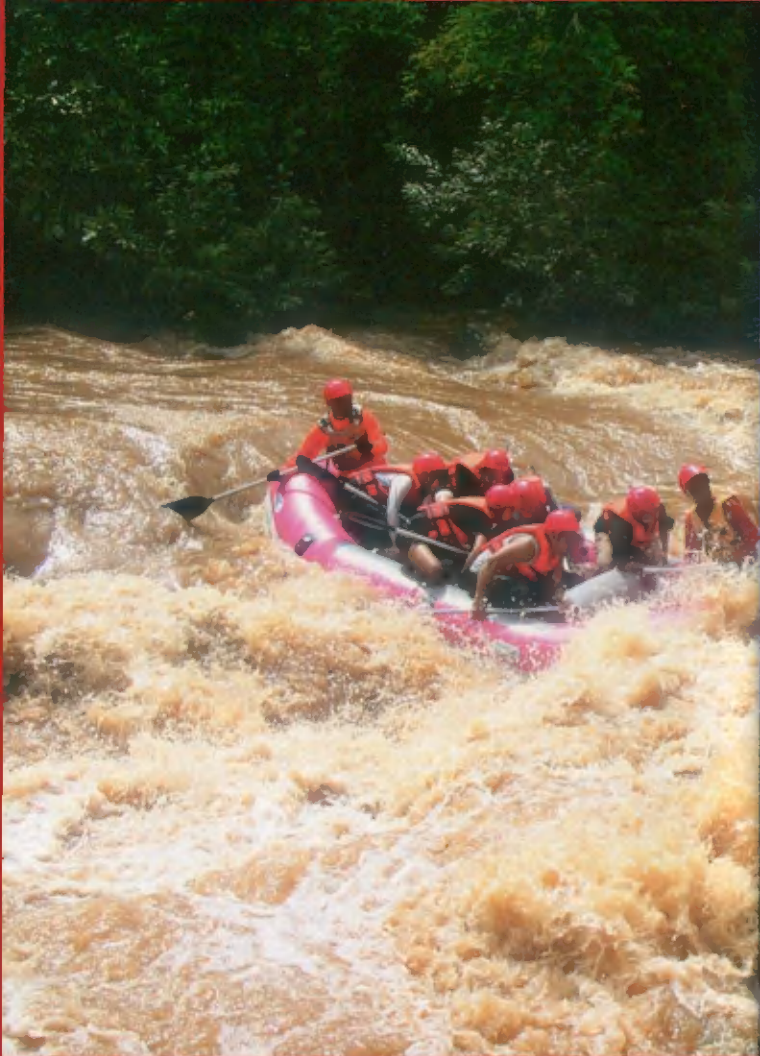
ข้อมูล : ๓๓๓, สำนักงานภาคเหนือ เขต ๓ (พิษณุโลก)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์โฆษณา ฝ่ายบริการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สรวนวิเศษีย์ หากนำไปใช้พิมพ์เพื่อการจำหน่าย
สิงหาคม ๒๕๖๘

Happiness
ความสุขใน ทุกเวลาและทุกที่

พิษณุโลก

ล่องแก่งลำน้ำเข็ก

การเดินทาง	๖
สถานที่ที่น่าสนใจ	๗
อำเภอเมือง	๗
อำเภอวังทอง	๑๕
อำเภอเนินมะปราง	๑๗
อำเภอวัดโบสถ์	๑๙
อำเภอชาติตระการ	๒๐
อำเภอนครไทย	๒๒

สารบัญ

กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	๒๔
เทศกาลและงานประเพณี	๒๕
สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	๒๖
สิ่งอำนวยความสะดวกจังหวัดพิษณุโลก	๒๗
สถานที่พัก	๒๗
ร้านอาหาร	๓๐

พระพุทธรชินราช

พิษณุโลก

พระพุทธรชินราชงามเลิศ ถิ่นกำเนิดพระนเรศวร
สองฝั่งน่านล้วนเรือนแพ หวานฉ่ำแท้กล้วยตาก
ถ้ำและน้ำตกหลากตระการตา

พิษณุโลก เป็นเมืองใหญ่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง มากมีไปด้วยแหล่งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติของสายน้ำและป่าเขาที่สวยงามน่าท่องเที่ยว อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๓๗๗ กิโลเมตร

จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ประมาณ ๑๐,๘๑๕ ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่ราบสลับป่าไม้ทางด้านตะวันออก นอกนั้นเป็นที่ราบลุ่มอยู่โดยทั่วไป มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านคือ แม่น้ำน่านและแม่น้ำยม แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอคืออำเภอเมือง อำเภอวังทอง อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอนครไทย อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอชาติตระการ และอำเภอเนินมะปราง

ประวัติศาสตร์

หลักฐานการสร้างเมืองพิษณุโลกมีมาแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๕ สมัยขอมมีอำนาจปกครองแถบนี้ แต่เดิมมีชื่อเรียกว่า "เมืองสองแคว" เนื่องจากเมืองนี้ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำน่าน และแม่น้ำแควน้อย หรือบริเวณที่ตั้งของวัดจุฬามณีในปัจจุบัน เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๑๙๐๐ สมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไทแห่งกรุงสุโขทัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองมาตั้งอยู่ ณ ตัวเมืองปัจจุบัน โดยมีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง

สมัยอยุธยา เมืองพิษณุโลกทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะเป็นเมืองกึ่งกลางระหว่างกรุงศรีอยุธยาและอาณาจักรฝ่ายเหนือ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการปกครองและได้เสด็จมาประทับที่เมืองนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๐๐๖ จนถึงรัชกาลในปี พ.ศ. ๒๐๓๑ ช่วงนั้นพิษณุโลกเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยานานถึง ๒๕ ปี หลังรัชสมัยของพระองค์ พิษณุโลกมีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง เป็นหน้าด่านสำคัญที่จะสกัดกั้นกองทัพพม่า เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชดำรงฐานะพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลก ระยนั้นไทยตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า สมเด็จพระนเรศวรได้ทรงรวบรวมชายฉกรรจ์ชาวพิษณุโลกกอบกู้อิสรภาพชาติไทยได้ในปี พ.ศ. ๒๑๒๗

ในสมัยกรุงธนบุรี พิษณุโลกเป็นสถานที่ตั้งมั่นรับศึกพม่า เมื่อครั้งกองทัพของอะแซหวุ่นกี้มาตีเมืองพิษณุโลก ในปี พ.ศ. ๒๓๓๔ อะแซหวุ่นกี้ต้องเผชิญการต่อสู้อย่างทรหดกับเจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยาสุรสีห์ถึงขนาดต้องขอดตัว และได้ทำนายเจ้าพระยาจักรีว่าต่อไปจะได้เป็นกษัตริย์

ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ทรงดำริให้รื้อกำแพงเมืองพิษณุโลกเพื่อไม่ให้ข้าศึกใช้เป็นที่ยมั่น ครั้นถึงปี พ.ศ. ๒๔๓๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเมืองพิษณุโลกขึ้นเป็นมณฑลเรียกว่า มณฑลพิษณุโลก ต่อมาเมื่อยกเลิกการปกครองแบบมณฑลแล้ว พิษณุโลกจึงมีฐานะเป็นจังหวัดเรื่อยมาจนปัจจุบัน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดอุตรดิตถ์และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดเลย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดกำแพงเพชร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ถึงวังน้อยแล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วใช้เส้นทางสาย ๑๑๗ ตรงสู่พิษณุโลก รวมระยะทาง ๓๗๗ กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่สะดวกที่สุด หรือจากสิงห์บุรี ใช้เส้นทางสายอินทร์บุรี-ตากฟ้า (ทางหลวงหมายเลข ๑๑) จนถึงทางหลวงหมายเลข ๑๒ (พิษณุโลก-หล่มสัก) ที่เขตอำเภอมังทอง เลี้ยวซ้ายไปอีก ๑๗ กิโลเมตร เข้าสู่พิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตร หากใช้เส้นทางที่ผ่านเพชรบูรณ์และหล่มสัก แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒ ช่วงหล่มสัก-พิษณุโลก ระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร จะผ่านแหล่งท่องเที่ยวสองข้างทางหลายแห่ง

รถโดยสาร จากสถานีขนส่งหมอชิต ๒ มีบริการรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศไปยังพิษณุโลกตลอดวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๒๕๕๒-๖๖ หรือ www.transport.co.th และที่สถานีขนส่งพิษณุโลก โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๔๓๐ รถประจำทางปรับอากาศ ติดต่อ พิษณุโลก-ยานยนต์ทัวร์ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๒๕๒๔-๕ หรือ ๐ ๕๕๒๕ ๘๖๔๗ เชิดชัยทัวร์ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๐๑๙๔ หรือ ๐ ๕๕๒๑ ๑๙๒๒ วันทัวร์ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๓๗๕๓ หรือ ๐ ๕๕๒๕ ๒๖๑๗

นอกจากนี้ยังมีรถ บขส. บริการระหว่างพิษณุโลกกับจังหวัดต่างๆ ได้แก่ อุตรดิตถ์ แพร่ ลำปาง เชียงใหม่ สุโขทัย ตาก (แม่สอด) พิจิตร เพชรบูรณ์ เลย และขอนแก่น ทุกวัน

รถไฟ ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการรถด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) รถเร็ว และรถธรรมดา จากกรุงเทพฯ ไปพิษณุโลกทุกวัน สอบถาม หน่วยบริการเดินทาง โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, สถานีรถไฟพิษณุโลก โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๐๐๕ หรือ www.railway.co.th

เครื่องบิน บริษัทการบินไทย จำกัด มีเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ และพิษณุโลกทุกวัน ใช้เวลาเดินทาง ๕๐ นาที สอบถามกำหนดการเดินทาง โทร. ๑๕๖๖ ติดต่อบริการที่หนึ่ง โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๐๖๐ หรือ ๐ ๒๒๒๕ ๒๐๐๐ หรือที่สำนักงานพิษณุโลก โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๔๗๑-๒ หรือ www.thaiairways.com

ระยะทางจากอำเภอเมืองพิษณุโลกไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอบางระกำ	๑๗ กิโลเมตร
อำเภอมังทอง	๑๗ กิโลเมตร
อำเภอมังคลี	๓๐ กิโลเมตร
อำเภอบางกระทุ่ม	๓๕ กิโลเมตร
อำเภอพรหมพิราม	๔๐ กิโลเมตร
อำเภอนิคมบ่งพร	๗๕ กิโลเมตร
อำเภอนครไทย	๙๗ กิโลเมตร
อำเภอชาติตระการ	๑๓๖ กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

สวนนกไทยศึกษา สวนนกไทยศึกษา เป็นแหล่งอนุรักษ์เรียนรู้ นกที่พบในเมืองไทย บางชนิดหายากและถึงขั้นวิกฤตใกล้สูญพันธุ์ไปแล้ว อาทิ นกเป็ดน้ำแดง ที่มีความสะอาดตา ดูงดงามน่าทึ่งได้บรรจงแต่งไว้อย่างงดงาม นกเงือกขนหินหน้าตาลายสัตว์ดึกดำบรรพ์ คอเปลือยไม่มีขน ขนบนหัวทรงพั้งค์ สวยสะอาดตา และเป็นตัวเดียวในประเทศไทยที่จัดให้ชมที่สวนนกไทยศึกษา ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับโรงหล่อพระจำทวี เปิดให้ชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๒๕๔๐, www.geocities.com/thaibirdgarden

เสาหลักเมืองพิษณุโลก ประดิษฐานอยู่ภายในศาลหลักเมืองริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันตก ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอเมือง ออกแบบอาคารโดยกรมศิลปากร เป็นแบบยอดปราสาท เสาหลักเมืองทำจากไม้มงคลหลายชนิด คือ จากโคนลำต้นถึงลูกฟัก ทำจากไม้ราชพฤกษ์ ท่อนลูกแก้วท่อนบนทำจากไม้ชิงชัน ส่วนยอดบัวตูมประกอบด้วยลูกแก้วทำจากไม้สักทองตาพราย และได้นำไปเข้าพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่กรุงเทพฯ

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นศาลาทรงไทยโบราณตรีมุข พระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีขนาดเท่าองค์จริง ประทับนั่งพระหัตถ์ทรงพระสุวรรณภิงคารหลังน้ำในพระอิริยาบถประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง สร้างโดยกรมศิลปากร เสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ มีการจัดงานสักการะพระบรมรูปในวันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปี

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตั้งอยู่ในโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ซึ่งตั้งอยู่ติดกับเสาหลักเมืองอยู่ถัดเข้าไปตามถนนเลียบแม่น้ำ แต่เดิมบริเวณโรงเรียนเคยเป็นพระราชวังจันทร์มาก่อน เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๓๕ กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทร์ ซึ่งเป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้นทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัด

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร ชาวบ้านส่วนใหญ่มักเรียกขานกันว่า วัดใหญ่ หรือวัดพระศรี กันจนติดปาก แม้พระประธานองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานในวิหารคือ “พระพุทธรชินราช” ชาวเมืองพิษณุโลกก็นิยมเรียกกันว่า “หลวงพ่อใหญ่” ตามไปด้วย วัดใหญ่นับเป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัด เพราะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวเมือง และชาวไทยทั่วประเทศ ตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองเมื่อปี พ.ศ. ๑๙๐๐ ภายในวัดมีโบราณสถานโบราณวัตถุล้ำค่ามากมาย อาทิ

พระพุทธรชินราช เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๕ ศอก ๑ คืบ ๕ นิ้ว และสูง ๗ ศอก ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระชนง์โค้งพระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า ที่มุงคูลี ชุ่มเรือนแก้วทำด้วยไม้แกะสลักสร้างในสมัยอยุธยา แกะสลักเป็นรูปมกร (ลำตัวคล้ายมังกร มีวงคล้ายช้าง)

ประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน

อยู่ตรงปลายซุ้ม และตัวเหรา (คล้ายจระเข้) อยู่ตรงกลาง และมีเทพอสุราคอยปกป้ององค์พระอยู่ ๒ องค์ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) แห่งกรุงสุโขทัย โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธรชินราชและพระศรีศาสดา

บานประตูประดับมุก ที่ทางเข้าพระวิหารด้านหน้า สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๙๙ เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ ตรงกลางประตูมีลั่นอกเลาประดับลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์ สองข้างเป็นลายกนกกันแย่ง ช่วงกลางอกเลามีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เรียกว่า “หมอกเลา” เป็นรูปบุษบก มีรูปพระอุณาโลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธองค์ประดิษฐานบนบัลลังก์อยู่ในบุษบก สองข้างเป็นรูปซุ้มสายซิงเป็นเครื่องสูงชนิดหนึ่ง เป็นรูปฉัตรสามชั้น ได้ฐานบุษบกมีทูลมานแบกฐานไว้ ส่วนเชิงล่างของอกเลาทำเป็นรูปกุ่มก้นที่ยืนถือกระบองทำสำแดงฤทธิ์ ส่วนลวดลายบานประตูเป็นลายกนกที่มีภาพสัตว์หิมพานต์ เช่น ราชสีห์ คชสีห์ เหมราช ครุฑ กิรีรีรา และภาพสัตว์อื่นๆ และยังมีลาย “อีแปะ” ด้านละ ๔ วงมีदनกหูช้างประกอบช่องโฝระหว่างวงกลม หรือวงกลมเป็นลายกรวยเชิง มีลายประจำยามก้ามปูประดับขอบรอบบานประตู เดิมบานประตูวิหารพระพุทธรชินราชทำด้วยไม้สักแกะสลัก เมื่อทำบานประตูประดับมุกเสร็จแล้ว บานประตูเก่าได้นำไปประดับประตูวิหารพระแท่นศิลาอาสน์จังหวัดอุดรธานี

พระเหลื่อ พระยาสิทธิได้รับสั่งให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธรชินราช พระพุทธรชินราช และพระศรีศาสดามารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก และพระสาวกยืนอีก ๒ องค์ ส่วนอิฐที่ก่อเตาสำหรับหลอมทองได้นำมารวมกันบนฐานชุกชี

วัดนางพญา

พร้อมกับปลูกต้นมหาโพธิ์ ๓ ต้นบนชุกชี เรียกว่า โพธิ์สามเส้า ระหว่างต้นโพธิ์ได้สร้างวิหารน้อยขึ้นหนึ่งหลัง อัญเชิญพระเหลือกับพระสาวกไปประดิษฐาน เรียกว่า “วิหารพระเหลือ”

พระอัฐฐารส เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติด้านหลังพระวิหาร สูง ๑๘ ศอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธรูปชินราช ราว พ.ศ. ๑๘๐๐ เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ ๓-๔ ต้น เรียกว่า “เนินวิหารเก่าห้อง” อยู่ด้านหลังวิหารพระพุทธรูปชินราช

พระปรางค์ประธาน ศิลปสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ เดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์แบบสุโขทัยแท้ ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา

วิหารพระเจ้าเข้านิพพาน หรือวิหารกลบ ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของพระวิหารพระศรีศาสดาราม ภายในวิหารมีพระพุทธรูปนั่งขนาดใหญ่ โดยบริเวณกลางพระวิหารมี “หีบปางพระเจ้าเข้านิพพาน” ที่มีลักษณะเป็นหีบบรรจุพระบรมศพทำด้วยศิลา โดยข้อพระบาทเลยออกมาเล็กน้อย ประดับด้วยลวดลายลงรักปิดทองกระจกลายงาม ตั้งอยู่บนแท่นอันสลักสวยงาม รอบแท่นมีปัญจวัติศิวาสวของพระองค์ กำลังแสดงความทุกข์อาลัยในพระพุทธรองค์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นโบราณวัตถุชิ้นสำคัญของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร (วัดใหญ่) คาดว่ามีที่เดียวในประเทศไทย สถานที่เก็บพระบรมศพแห่งนี้พุทธศาสนิกชนนิยมเรียกว่า วิหารพระพุทธรเจ้าเข้านิพพาน หรือ วิหารสามพี่น้อง

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เปิดทุกวัน เวลา ๐๖.๓๐-๑๘.๐๐ น. ส่วนพิพิธภัณฑ์ในวัดเปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. ระหว่างวันพุธ-อาทิตย์

วัดราชบูรณะ

ปิดวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๕๔๑๔

วัดนางพญา ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก มีลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ ต่างกันที่วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถมีแต่วิหาร วัดนี้มีชื่อเสียงในด้านพระเครื่อง เรียกว่า “พระนางพญา” ซึ่งเล่าลือกันถึงความศักดิ์สิทธิ์ ปัจจุบันหาได้ยากมาก มีก็แต่ที่ได้สร้างจำลองขึ้นภายหลัง มีการพบพระเครื่องครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๔๔ และครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗

วัดราชบูรณะ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุ พระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือ ที่ชายคาตกแต่งด้วยนาค ๓ เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม จากพระประธานซึ่งเป็นศิลปะสมัยสุโขทัย ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้น่าจะสร้างในสมัยสุโขทัย และได้รับการบูรณะครั้งแรกในสมัยพระยาสิทธิกิจกลายเป็นที่มาของชื่อวัด ในปัจจุบัน ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในโบสถ์เป็นรูปรามเกียรติ์วาดขึ้นในสมัยรัชการที่ ๔ สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างพื้นบ้าน วัดราชบูรณะตั้งอยู่ที่ถนนสิงหวัฒน์ บริเวณสะพานนเรศวร ตรงข้ามกับวัดนางพญา

วัดเจติยยอดทอง ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก บนถนนพญาเสือ ซ.๔ ทางเดียวกับวัดอริยัญญิก ปัจจุบันเหลือเพียงเจดีย์ทรงดอกบัวตูมที่เป็นศิลปสุโขทัยเพียงองค์เดียวที่พบในพิษณุโลก เจดีย์มีฐานกว้างประมาณ ๕ เมตร สูง ๒๐ เมตร เฉพาะที่ยอดทรงดอกบัวตูมนั้น ได้เห็นรอยกระเทาะของปูนทำให้แลเห็นการเสริมยอดโดยการฟอกปูนเพิ่มที่ยอดแหลมของดอกบัว

วัดจุฬามณี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปทางใต้ตามถนนบรมไตรโลกนารถ ประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นโบราณสถานที่มาก่อนสมัยสุโขทัย เคยเป็นที่ตั้งของเมืองสองแคว

วัดพนม

เก่า ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๐๐๗ เป็นเวลา ๘ เดือน ๑๕ วัน โดยมีข้าราชการบริวาร ออกบวชตามเสด็จถึง ๒,๓๔๘ รูป มีโบราณสถานสำคัญคือ ปรางค์แบบขอมขนาดเล็ก สูงฐานกว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๑๘ เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ด้านหน้าก่อเป็นแบบตรีมุข ตั้งบนฐานสูงซ้อนกันสามชั้น แต่ละชั้นย่อมุมไม้ยี่สิบ มีปูนปั้นประดับลวดลายตามชั้น ตอนล่างแถบหน้ากระดานและบัวหน้ากระดานเป็นลายหงส์เหมือนกับองค์ปรางค์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดลพบุรี สมัยที่ยังสมบูรณ์อยู่มีกำแพงแก้วล้อมรอบ โกลัศ็องกันมีฉนวนพระพุทธรูปจำลองซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้สร้างขึ้น แผ่นจารึกหน้ามณฑปมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๑ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าหาบรอยพระพุทธรูป สลักลงบนแผ่นหิน พระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน

กำแพงเมืองคูเมือง เดิมเป็นกำแพงดินเช่นเดียวกับกำแพงเมืองสุโขทัย คาดว่าสร้างขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเพื่อเตรียมรับศึกพระเจ้าติโลกราชแห่งอาณาจักรล้านนา สมเด็จพระมหาจักรพรรดิได้โปรดให้ซ่อมแซมกำแพงเมืองอีกครั้งเพื่อเตรียมรับศึกพม่า ครั้นรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้ช่างฝรั่งเศษสร้างกำแพงใหม่โดยก่ออิฐให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดให้รื้อกำแพงเมืองและบ่อน้ำต่างๆ เสียเพื่อไม่ให้พม่าซึ่งรุกรานไทยยึดเป็นที่มั่น กำแพงเมืองที่เห็นได้ชัดเจนในขณะนี้คือ บริเวณวัดโพธิญาณ วัดน้อย และบริเวณสถานีตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก สำหรับคูเมือง พบเห็นได้ตามแนวที่ขนานกับถนนพระร่วง (หลังสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม)

พิพิธภัณฑสถานบ้านจำทวี (จำลองเอกทวี-พิมพ์ บูรณเขตต์) ตั้งอยู่ที่ถนนวิสุทธิกษัตริย์ ในตัวเมืองพิษณุโลก เป็นที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือทำมาหากินของชาวบ้านในอดีต ตั้งแต่ชิ้นเล็กๆ จนถึงชิ้นใหญ่ เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องมือดักจับสัตว์ รวมกันแล้วนับหมื่นชิ้น จนได้รับการยอมรับว่าเป็นพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย และได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว เมื่อปี ๒๕๕๑

จำลอง เอกทวี บูรณเขตต์ ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน เป็นผู้ที่มีความสนใจในทางประติมากรรม และได้รับการเชิดชูเกียรติมากมาย ท่านได้รับการยกย่องให้เป็น "บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาการช่างฝีมือแขนงช่างหล่อ" ประจำปี ๒๕๒๖ และได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและมหาวิทยาลัยศิลปากร รวมทั้งการประกาศเกียรติคุณเป็น "คนดีศรีพิษณุโลก"

พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๒๗๔๙, ๐ ๕๕๒๕ ๘๗๑๕ โดยผู้ใหญ่เสียค่าเข้าชม ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท ตรงข้ามกับพิพิธภัณฑสถาน เป็นโรงหล่อพระบูรณะไทย ติดต่อเข้าชมการหล่อพระลวักหน้า โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๗๑๕

หอศิลป์และวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยนเรศวร ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ส่วนสนามบิน) ถนนสนามบิน (ทางหลวงหมายเลข ๑๐๖๑) อำเภอเมือง จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่และ

พิพิธภัณฑสถานบ้านจำทวี (จำลองเอกทวี-พิมพ์ บูรณเขตต์)

ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภายในจัดแสดงผลงานศิลปกว่า ร้อยชิ้นของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทย อาทิ สวัสดิ์ ตันติสุข พูน เกษ จำรัส ประยูร อุลุชาฎะ ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะ ประเทือง เอม เจริญ และชวลิต เสริมปฐมสุข เป็นต้น และยังมีนิทรรศการเกี่ยวกับ วิถีชุมชนภาคเหนือตอนล่าง จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องมือทำมาหากินต่างๆ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ไม่เว้นวันหยุด ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. โทร. ๐ ๕๕๒๓ ๑๙๒๒

พิพิธภัณฑ์ผ้า และพิพิธภัณฑ์ชีวิต มหาวิทยาลัยนเรศวร (ทุ่งหนองอ้อ) พิพิธภัณฑ์ผ้า จัดแสดงทั้งชิ้นสองของอาคารเอนกประสงค์ ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วยห้องจัดแสดงนิทรรศการต่างๆ จัดแสดงผ้า ผลิตภัณฑ์จากผ้า ที่นำมาจากแหล่งต่างๆ ของประเทศไทย และต่างประเทศ มีบริการข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการผลิต การศึกษาเรื่องผ้าประเภทต่างๆ รวมทั้งจัดแสดงชุดฉลองพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถซึ่งพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยนเรศวร บริเวณใกล้กันมีพิพิธภัณฑ์ชีวิต จัดแสดงวิถีชีวิตของคนไทยด้านการทอผ้าฝ้าย ที่มีกระบวนการผลิตผ้าตั้งแต่การปลูกฝ้าย หม่อน จนกระทั่งถึงการทอผ้าที่มีทั้งการทอขึ้นพื้นฐาน และการทอขั้นสูง ผู้สนใจสามารถเข้าชมได้ทุกวันในเวลาราชการ (จันทร์-ศุกร์ ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.) โดยมีเจ้าหน้าที่นำชม รายละเอียดโทร. ๐ ๕๕๒๖ ๑๑๐๐-๔ ต่อ ๑๒๑๘, ๑๑๔๘ หรือ www.thaitextilemuseum.com การเดินทาง มหาวิทยาลัยนเรศวร (ทุ่งหนองอ้อ) ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ ระหว่าง กม.ที่ ๑๑๘-๑๑๙ หากมาจากกรุงเทพฯ จะอยู่ขวามือ

น้ำตกวังนกแอ่นหรือสวนรุกขชาติสุโกธยาน

อำเภอวังทอง

วัดราชคิริหิรัญยาราม ตั้งอยู่ที่บ้านสมอแครง ในเขตอำเภอวังทอง เดินทางจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางหมายเลข ๑๒ (เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก) ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร (ก่อนถึงอำเภอวังทอง ๓ กิโลเมตร) มีทางแยกซ้ายไปอีก ๕๐๐ เมตร บนเขาสมอแครงมีสระน้ำเรียกว่า “สระสองพี่น้อง” มีน้ำตลอดปี คนโบราณจึงได้สร้างวัดไว้ถึง ๗ วัด แต่บัดนี้ร้างไปหมดแล้ว เลยสระสองพี่น้องขึ้นไปเป็นเจดีย์ยอดดือนองคร์ระงัง สันนิษฐานว่าจะสร้างในสมัยสุโขทัยหรือสมัยพระนเรศวรมหาราช

และในเขาลูกเดียวกันนี้ยังเป็นที่ตั้งวัดพระพุทธบาทเขาสมอแครงนี้ เดิมเป็นวัดร้าง และมีพระสงฆ์มาจำพรรษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ในบริเวณวัดมีรอยพระพุทธบาทจำลอง และบนเขาซึ่งอยู่ด้านตะวันตกของวัดมีรอยพระบาทตะแคงอยู่กับหน้าผา มีงานนมัสการพระพุทธบาทในกลางเดือน ๓ เป็นประจำทุกปี

เมื่อประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการตั้งศูนย์พระโพธิสัตว์กวนอิม ซึ่งแกะสลักจากหินทะเลสาบหยกขาวจากเมืองหางโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นปางพิเศษที่ได้รับอนุมัติให้สร้างโดยรัฐบาลจีนโดยใช้ดินแบบจากวัดเจ้าแม่กวนอิมพันมือเมืองหางโจว มีขนาดสูง ๓ เมตร หน้า ๓ ด้าน มาประดิษฐาน ณ วัดแห่งนี้

น้ำตกวังนกแอ่นหรือสวนรุกขชาติสุโกธยาน ตั้งอยู่ที่บริเวณ กม. ๓๓ ทางหลวงหมายเลข ๑๒ (พิษณุโลก-หล่มสัก) แยกขวาไปอีก ๑ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็กในลำธารวังทอง มีต้นกำเนิดมาจากลำน้ำเข็ก บริเวณทั่วไปร่มรื่นด้วยพรรณไม้ต่างๆ มีป้ายชื่อและลักษณะของต้นไม้กำกับไว้ ด้านทิศตะวันตกมีถ้ำพลาวสร้างขึ้นเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คราวเสด็จประพาสภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๑ ด้านทิศตะวันออกมีศาลาริมน้ำ ใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรทิวทัศน์สองฝั่งลำน้ำวังทอง ก่อนถึงตัวน้ำตก ๑๗๐ เมตรมีป้ายบอกทางเลี้ยวขวาไปยังแก่งไทร ซึ่งเป็นแก่งหินคั่นกลางลำน้ำเป็นชั้นๆ เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

น้ำตกแก่งซอง อยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๑๒ กม. ๔๕ มีขนาดใหญ่กว่าน้ำตกสุโกธยาน มีร้านค้า บ้านเรือนต่างๆ ตั้งอยู่ริมน้ำตก

น้ำตกปอย และ สวนป่าเขากระยาง ระหว่าง กม.ที่ ๕๕-๖๐ ทางหลวงหมายเลข ๑๒ มีทางแยกไปน้ำตกปอยอีก ๒ กิโลเมตร ซึ่งตั้งอยู่บริเวณสวนป่าเขากระยาง ในความดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นน้ำตกที่มีทัศนียภาพสวยงาม สภาพโดยรอบร่มรื่นเหมาะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และในบริเวณสวนป่ายังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติสำหรับผู้สนใจ และมีบริการบ้านพักสำหรับประชาชนทั่วไป

น้ำตกบอย

น้ำตกแก่งโสกา เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสัก อยู่บริเวณกม.ที่ ๗๑-๗๒ มีทางแยกเข้าไป ๒ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ในลำน้ำเข็ก มีความสูงราว ๔๐ เมตร สภาพโดยรอบร่มรื่น ตอนบนเป็นแผ่นหินเรียบ ส่วนตอนล่างเป็นโขดหินใหญ่ ในช่วงฤดูน้ำหลากสายน้ำจะไหลเชี่ยวกราก ส่วนในช่วงที่น้ำน้อยจะแลเห็นน้ำตกไหลลดหลั่นเป็นชั้นต่าง ๆ ๓ ชั้น ค่าธรรมเนียมเข้าชมสำหรับชาวไทยคนละ ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๐๐ บาท เด็กไม่เสียค่าธรรมเนียม เข้าชมได้ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง มีพื้นที่ ๗๘๙,๐๐๐ ไร่ ในท้องที่จังหวัดพิษณุโลกและเพชรบูรณ์ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๙ สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน เป็นต้นน้ำลำธารหลายสายที่ไหลลงสู่ม่านน้ำที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่ที่ กม. ๘๐ เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก นักท่องเที่ยวสามารถขอข้อมูลเส้นทางศึกษาธรรมชาติ รวมทั้งใช้บริการที่พักและกางเต็นท์พักแรมได้

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ ได้แก่ น้ำตกต่างๆ บนเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก เช่นน้ำตกแก่งโสกา เป็นต้น ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันออกและตอนกลางของอุทยานฯ ในเขต อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ เป็นบริเวณป่าสนและทุ่งหญ้าสะวันนา ได้แก่ ทุ่งแสลงหลวง ทุ่งพญา ทุ่งโนนสน ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมไปเดินป่า ชี้อักรยาน ดูนก นั่งชมความงามตามธรรมชาติและกางเต็นท์พักแรม สามารถติดต่อได้ที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ สล.๘ (หน่วยฯ หอนงแม่เนา)

การเดินทางไปหน่วยฯ หอนงแม่เนา

รถส่วนบุคคล จากบ้านแค้มป์สนที่ กม.๑๐๐ เส้นทางพิษณุโลก-

หล่มสัก แยกไปตามทาง ๒๑๙๖ ทางไปเขาค้อ จนถึงตลาดพัฒนา เลี้ยวขวาเข้าทาง ๒๓๒๕ จนถึงบ้านห่านตะวัน มีทางไปหน่วยจัดการอุทยานฯ (หอนงแม่เนา) อีก ๓ กิโลเมตร รวมระยะทางจากบ้านแค้มป์สน ๓๕ กิโลเมตร

รถโดยสาร จากสถานีขนส่งพิษณุโลกโดยสารรถประจำทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก ลงรถที่บ้านแค้มป์สน (กม.๑๐๐) จากนั้นจ้างเหมารถสองแถวที่ปากทางแค้มป์สนไปยังหน่วยฯ หอนงแม่เนา หรือเช่ารถสองแถวจากบริษัทรถเช่าในพิษณุโลกไปยังหน่วยฯ หอนงแม่เนาเลยก็ได้ สอบถามรายละเอียดได้ที่ทำการอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง โทร. ๐ ๕๕๒๖ ๘๐๑๙

อำเภอเนินมะปราง

ถ้ำเคียน-ถ้ำลาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ทางด้านทิศตะวันตก ในความดูแลของหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ สล.๖ บ้านมุง มีลักษณะเป็นถ้ำน้ำลอด ทางขึ้นปากถ้ำเป็นธารน้ำไหลผ่านโขดหินน้อยใหญ่ซึ่งต้องปีนป่ายขึ้นไป ในถ้ำมีลักษณะคล้ายห้องโถงที่มีธารน้ำไหลผ่าน มีความยาว ๑.๕ กิโลเมตร สวยงามด้วยหินงอกหินย้อย ช่วงที่เหมาะสมแก่การชมถ้ำคือ ในช่วงฤดูแล้ง และต้องนำไฟฉายติดตัวไปด้วย ช่วงฤดูฝนไม่เหมาะแก่การเที่ยวชมเนื่องจากปริมาณน้ำมากและอันตราย การเดินทาง จากตัวเมืองใช้เส้นทางหมายเลข ๑๒ พิษณุโลก-วังทอง แยกขวาเข้าทางหลวงสาย ๑๑ ไปสากเหล็ก และแยกซ้าย ๑๑๑๕ ไปตัวอำเภอเนินมะปราง และเดินทางต่ออีก ๖ กิโลเมตรถึงบริเวณถ้ำ รวมระยะทางห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก ๘๕ กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาพาล ครอบคลุมเนื้อที่ ๑,๗๗๕ ไร่ ในท้องที่อำเภอเนินมะปราง ลักษณะเป็นเขาหินปูนอยู่ในมหายุคพาลีโอซีน (Palaeocene) และอยู่ในยุคย่อยคาร์บอนิเฟอรัส (Carboniferus) มีอายุราว ๓๖๐-๒๕๖ ล้านปีมาแล้ว เป็นภูเขาหินปูนลูกโดด หน้าผาสูงชัน มีลักษณะคล้ายรูปเกือกม้า หินปูนบริเวณนี้ส่วนมากเกิดจากการทับถมของเปลือกหอย พลั้วปลิงทะเล หรือปะการัง มีการตกตะกอนทางเคมีอยู่น้อยมาก จากการศึกษาและจำแนกซากดึกดำบรรพ์ ทำให้ทราบว่าบริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน ยอดสูงสุด ๒๓๖ เมตร มีหน้าผาสูงชันเว้าแหว่ง อันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำฝนนับหลายล้านปี เกิดเป็นถ้ำต่างๆ มากมายทั่วบริเวณ ถ้ำที่น่าสนใจ ได้แก่

ถ้ำนครสวรรค์ ภายในมีหินย้อยรูปทรงคล้ายพระมาลาเบี่ยงของพระนเรศวร จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ เหมาะสำหรับนักผจญภัย เพราะทางเข้าไปยังห้องโถงค่อนข้างลำบาก เนื่องจากต้องคุกเข่าคลานเข้าไป ที่ละคนไม่ควรเข้าไปเกิน ๑๐ คน อาจจะเป็นอันตรายได้ เพราะอากาศมีน้อย

ถ้ำเรือ ภายในพบรูปรอยคล้ายเรือคว่ำอยู่บนเพดานถ้ำ เกิดจากการที่น้ำท่วมซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทำให้ผนังถ้ำถูกกัดเซาะและเกิดการละลาย จนดูคล้ายรูปเรือคว่ำในที่สุด ในถ้ำดูแสงระดับน้ำห้วยที่ไหลลอดผ่านถ้ำมีปริมาณลดลงสามารถเดินเที่ยวชมความงามของถ้ำได้สะดวก

ถ้ำผาแดง อาจเป็นเพราะบนหน้าผาเหนือปากถ้ำ มีสีแดงเคลือบอยู่ จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ ในอดีตเคยเป็นที่อยู่ของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ จากการสำรวจพบเศษภาชนะดินเผา ตกแต่งด้วยลายเชือกทาบและสะเก็ดหินกองไว้บนพื้นถ้ำ ในปัจจุบันโครงสร้างของถ้ำมีความเหมาะสม จึงเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาว ๒ ชนิด คือค้างคาวปากย่น และค้างคาวปีกถุงเคราดำ เป็นค้างคาวกินแมลง ที่ช่วยกำจัดศัตรูพืชให้กับเกษตรกร

ถ้ำลอด ถ้ำนี้เกิดจากน้ำกัดเซาะเป็นลำน้ำไหลลงสู่ห้วยน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี สามารถเดินข้ามไปอีกฟากหนึ่งได้ ทางเดินสะดวกสบายในถ้ำดูแสง แต่ค่อนข้างลำบากในฤดูฝนด้านในถ้ำอากาศจะเย็นสบายและกว้างขวาง อีกด้านหนึ่งเป็นที่ตั้งของวัดและสำนักสงฆ์ และยังเป็นที่อยู่ของลิงวอกจำนวนมาก

นอกจากนี้ยังมี ถ้ำลอด ถ้ำเต่า และสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆ ได้แก่ ซากดึกดำบรรพ์ เมื่อประมาณ ๓๖๐ ล้านปีล่วงมาแล้ว บริเวณนี้เคยเป็นทะเล มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่มากมาย เช่น ปะการัง หอยสองฝาไม่เท่ากัน จำพวกหอยตะเกียงยักษ์ พลั้วปลิงทะเล สัตว์วัยทะเล สิ่งมีชีวิตเหล่านี้เมื่อตายลง บางส่วนจะฝังสลายตัวไปตามธรรมชาติ บางส่วนจะถูกเก็บรักษาไว้ในชั้นหินกลายเป็นซากดึกดำบรรพ์ปรากฏให้เห็นอยู่ถึงปัจจุบันนี้ อีกขุมหินปูน ตัวอักษรปริศนาที่สลักไว้บนก้อนหินบางตัวมีความหมายว่า "ถูกต้อง" ชาวบ้านเชื่อว่าบริเวณนี้เคยเป็นทางเดินทัพของท้าวพระยา เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒

นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่เมื่อเดินทางมาถึงยังสำนักงานเขต การเที่ยวชมถ้ำต่างๆ ต้องนำไฟฉายติดตัวมาด้วย ในช่วงฤดูฝนถ้ำบางแห่งไม่สามารถเข้าชมได้เนื่องจากมีน้ำท่วมพื้นถ้ำ หากต้องการพักค้างแรมหรือทัศนศึกษาเป็นหมู่คณะติดต่อล่วงหน้าได้ที่ สำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาพาล หมู่ ๖ ต.บ้านม่วง อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก ๖๕๑๓๐ โทร. ๐ ๙๖๔๒ ๒๒๔๙, ๐ ๖๖๐๔ ๐๘๔๓

การเดินทาง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาพาลห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก ๘๕ กิโลเมตร การเดินทางเริ่มจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒ ถึงอำเภอวังทองระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร แยกขวาไปยังอำเภอสามโก้ ๓๕ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑ แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวง ๑๑๑๕ อีก ๑๗ กิโลเมตร ถึงโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา (ก่อนถึงตัวอำเภอ ๒ กิโลเมตร) มีแยกขวาไปถ้ำผาพาลอีก ๑๐ กิโลเมตร เส้นทางบางช่วงเป็นทางลูกรัง

อำเภอวัดโบสถ์

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ครอบคลุมพื้นที่ป่าเขาในเขต ๔ อำเภอของพิษณุโลก คือ วังทอง วัดโบสถ์ นครไทย และชาติตระการ เป็นแหล่งต้นน้ำหลายสายที่ไหลลงสู่ลำน้ำแควน้อย แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ คือ น้ำตกแก่งเจ็ดแคว อันเป็นที่รวมของธารน้ำสายย่อยๆ จำนวน ๗ สาย เป็นสานหินกว้างประมาณ ๒๐๐ ม. อยู่กลางลำน้ำแควน้อย มีสันตอนเป็นพื้นที่ป่าอยู่ตรงกลางทำให้ลำน้ำแควน้อยแยกออกเป็น ๗ สาย สันตอนกลางน้ำมีพื้นที่ประมาณ ๕๐ ไร่ สามารถจัดเป็นพื้นที่ตั้งแคมป์พักแรม มีน้ำไหลตลอดปี

การเดินทาง จากพิษณุโลก ใช้เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสัก ๖ กิโลเมตร แยกซ้ายไปอำเภอวัดโบสถ์ (ทางหลวงหมายเลข ๑๑) ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ก่อนขึ้นสะพานข้ามแม่น้ำแควน้อย มีทางแยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๒๐ ไปบ้านนาขามอีก ๑๕ กิโลเมตร และแยกขวาต่อไปอีก ๙ กิโลเมตรถึงอุทยานฯ (เส้นทางบางช่วงเป็นทางลูกรัง)

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาน้อย-เขาประดู่ มีพื้นที่กว่า ๘๐,๙๐๐ ไร่ ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเมื่อวันที่ ๓๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ที่ตั้งสำนักงานเขตตั้งอยู่ที่บริเวณบ้านป่าคาย หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านยาง อำเภอวัดโบสถ์ ห่างจากตัวเมือง ๔๕ กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว จากพิษณุโลก เดินทางไปอำเภอวัดโบสถ์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๑ อีก ๒๕ กิโลเมตร ก่อนขึ้นสะพานข้ามแม่น้ำแควน้อยมีทางแยกไปบ้านนาขามตามเส้นทาง ๑๒๒๐ อีก ๙ กิโลเมตร มีป้ายบอกทางเข้าเขตห้ามล่าอีก ๖ กิโลเมตร เป็นทางลูกรังและมีจุดที่ต้องขับผ่านธารน้ำไหล จำเป็นต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อในช่วงฤดูฝน

■บ้านน้อย-เขาประดู่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง ๑๐๐-๕๐๐ เมตร ประกอบด้วยป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า มีความหลากหลายทางด้านพืชพรรณ มีดอกไม้ตามฤดูกาลที่สวยงามคือดอกกระเจียวและกล้วยไม้ และยังเป็นแหล่งค้นพบปูพันธุ์ใหม่ ที่เรียกว่า ปูแปง หรือ ปูสองแคว ซึ่งจะพบเฉพาะช่วงฤดูฝน เหมาะแก่การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเชิงนิเวศในช่วงเดือนพฤษภาคมถึง ธันวาคม ผู้สนใจเดินเท้าตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ทางเขมได้ทำไว้หรือติดต่อพักแรม สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตได้โดยตรงหรือติดต่อล่วงหน้า ที่ สำนักงานเขมห้ามล่าสัตว์ป่าเขาน้อย-เขาประดู่ หมู่ ๒ ต.บ้านยาง อ.วัดโบสถ์ จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๗๑๙๙ ๗๙๙๗

อำเภอชาติตระการ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ มีชื่อเรียกตามชาวบ้านว่า น้ำตกป่ากรอง ตั้งอยู่ที่บ้านป่ากรอง ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๔๕ กิโลเมตร น้ำตกชาติตระการเป็นน้ำตกที่สวยงามมากในจังหวัดพิษณุโลก มีถึง ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีความงดงามต่างกันออกไป และตั้งชื่อตามนามธิดาท้าวสามลในวรรณคดีไทยเรียงล่งช้อย โดยเฉพาะชั้นที่ ๓ และ ๔ น้ำตกจากหน้าผาสูงประมาณ ๓๐ เมตร แผ่เป็นฝอยกระจายทั่ว ชั้นที่เป็นแอ่งใหญ่ที่สุดคือ ชั้นที่ ๑ ระยะทางเดินจากชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๗ ๑,๒๒๐ เมตร

นอกจากนี้ในบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการยังมีสถานที่น่าสนใจ ได้แก่

ผาแดง มีลักษณะเป็นหน้าผาชันมีหินทรายสีแดงอยู่ถัดจากน้ำตกชาติตระการชั้นที่ ๔ ไปทางขวามือ เส้นทางนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทาง

น้ำตกนางาม มีทั้งหมด ๗ ชั้น ชั้นที่ ๑ มีลักษณะไหลเอื่อยไม่ค่อยสูงนัก มีหินสวยงามแต่ชันข้างลิ้น ชั้นที่ ๒ มีลักษณะสวยงามมากแห่งหนึ่ง สูงประมาณ ๒-๓ เมตร เส้นทางนี้ยังไม่ได้เปิดเป็นทางการ ชั้นที่ ๓ มีความงามเป็นพิเศษน้ำตกไหลลงแอ่งพร้อมกันทีเดียวถึง ๓ ทาง สูงประมาณ ๕-๖ เมตร ยาวประมาณ ๑๕-๒๐ เมตร ชั้นที่ ๔-๗ เป็นน้ำตกต่อเนื่อง มีความสวยงามมากสูงรวมประมาณ ๓๐ เมตร เป็นเส้นทางเดินเท้าประมาณ ๓ กิโลเมตร ควรออกจากที่ทำการไม่ต่ำกว่า ๐๘.๐๐ น.

ผากระดาน อยู่ห่างจากที่ทำการประมาณ ๓ กิโลเมตร ซึ่งเป็นภาพแกะสลักของมนุษย์หินยุคโบราณ ลักษณะเป็นรูปทรงเหมือนเรขาคณิต สร้างความตื่นตาตื่นใจได้มาก

ถ้ำน้ำมุด เป็นถ้ำที่เกิดจากน้ำตกนางามชั้นข้างบน แยกออกเป็น ๓ สาย เป็นระยะทางประมาณ ๒๐๐-๒๕๐ เมตร มีสาหร่ายไหลผ่านภายในถ้ำ มีความสวยงามแปลกตา

ถ้าหาก มีร่องรอยของมนุษย์ยุคโบราณ ที่ได้แกะสลักไว้บนแผ่นหินขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่าจะมีอยู่มากกว่า ๗,๐๐๐ ปี

การเดินทาง ไปน้ำตกชาติตระการนั้น หากเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวให้ใช้เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก เมื่อถึง กม. ที่ ๖๘ (บ้านแยง) เลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๐๑๓ ซึ่งเป็นเส้นทางสู่อำเภอนครไทยประมาณ ๒๔ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๙๔๓ เข้าสู่อำเภอชาติตระการไปอีกประมาณ ๓๘ กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาอีก ๘ กิโลเมตรก็จะถึงน้ำตก หากเดินทางโดยรถประจำทางให้ขึ้นรถสายพิษณุโลก-ชาติตระการที่สถานีขนส่งพิษณุโลก รถออกวันละ ๗ เที่ยว ตั้งแต่เวลา ๐๖.๓๐-๑๗.๐๐ น. เมื่อถึงอำเภอชาติตระการแล้วต่อรถสองแถวชาติตระการ-บ้านนาดอนเข้าไปยังน้ำตกที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก อุทยานมีบ้านพักบริการนักท่องเที่ยวติดต่อได้ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐, www.dnp.go.th หรือที่อุทยานฯ ได้โดยตรง และสามารถนำเดินเท้ามาเอง อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ โทร. ๐ ๕๕๒๓ ๗๐๒๘

อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ครอบคลุมพื้นที่ในเขต อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก และ อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงตามแนวชายแดนไทย-ลาว บริเวณที่สูงที่สุดคือ ยอดภูสอยดาว สูงถึง ๒,๑๐๒ เมตร อากาศหนาวเย็นเกือบตลอดทั้งปี สภาพป่าส่วนใหญ่ยังอุดมสมบูรณ์ มีทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ในพื้นที่ที่เคยเป็นที่ทำกินของชาวเข่ามั้ง แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ ได้แก่ ป่าสน ทุ่งดอกไม้ หน้าผาจุชมวิว น้ำตกสายทิพย์ และน้ำตกภูสอยดาว พื้นที่ป่าสนสามใบ เหมาะแก่การมาเที่ยวชมในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน เนื่องจากจะพบเห็นทิวทัศน์และดอกไม้ต่างๆ โดยเฉพาะดอกพญาเสือโคร่งขึ้นอยู่ทั่วไป และกล้วยไม้ป่าตามคาบไม้ใหญ่ ระยะทางเดินทางจากเชิงเขา ๖.๕ กิโลเมตร บางช่วงเป็นเส้นทางชัน ใช้เวลาประมาณ ๔-๕ ชั่วโมง มีสถานที่กางเต็นท์และห้องสุขาบริการ

การเดินทาง

รถส่วนบุคคล

๑. ใช้เส้นทางพิษณุโลก-วัดโบสถ์-บ้านโป่งแค-อ.ชาติตระการ-ภูสอยดาว ระยะทาง ๑๗๗ กิโลเมตร

๒. ใช้เส้นทางพิษณุโลก-บ้านแยง-นครไทย-อ.ชาติตระการ-ภูสอยดาว ระยะทางรวม ๑๕๕ กิโลเมตร

รถโดยสาร/รถไฟ

๑. เดินทางโดยรถไฟหรือรถโดยสารจากกรุงเทพฯ ไปพิษณุโลก แล้วต่อรถโดยสารไปอำเภอชาติตระการ และโดยสารรถสองแถวสายชาติตระการ-บ้านร่มเกล้า รถออกทุกชั่วโมง ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๓ น. จากนั้นต้องจ้างเหมารถจากบ้านร่มเกล้าไปยังอุทยานฯ หรือจะเช่าเหมาจากอำเภอชาติตระการไปยังอุทยานฯ ก็ได้ ราคา

ประมาณ ๕๐๐ บาทต่อเที่ยว

๒. เดินทางโดยรถไฟหรือรถโดยสารจาก กรุงเทพฯ ไปอุดรดิตถ์ ต่อรถโดยสารที่ตลาดต้นโพธิ์หรือหอนาฬิกาไปอำเภอน้ำปาด ใช้เวลา ๒ ชั่วโมงครึ่ง ลงรถที่หน้าโรงพยาบาลอำเภอ น้ำปาด และเหมารถสองแถวไปภูสอยดาว ราคาประมาณ ๓๐๐ บาท ใช้เวลาเดินทางอีก ๓ ชั่วโมง (เป็นเส้นทางคดโค้งผ่านภูเขา)

บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีบ้านพักรับรอง ๓ หลัง ติดต่อกัน ล่วงหน้า โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๕๒๓๔ หรือที่อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ตำบลห้วยมุ่น อ.น้ำปาด จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๑๑๐ โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๕๒๓๔-๕ การพักค้างแรมบนลานสน ต้องนำเต็นท์มาเอง ติดต่อกู้หาบได้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

อำเภอหนองไทย

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย ครอบคลุมพื้นที่ ๑๙๑,๘๗๕ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๗ ภูหินร่องกล้ามียอดเขาสูง ๑,๖๑๗ เมตร ภูมิทัศน์ที่สวยงาม ปกคลุมด้วยป่าเต็งรัง ป่าดิบเขา และป่าสนเขา มีสนสองใบและสนสามใบขึ้นปะปนกัน และพบกล้วยไม้ดอกไม่ป่าหลายชนิดขึ้นอยู่ตามลานหิน

ภูหินร่องกล้าเคยเป็นศูนย์กลางที่ตั้งฐานที่มั่นการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ใหญ่และสำคัญที่สุดของภาคเหนือ ซึ่งเป็นศูนย์กลางแพร่กระจายลัทธิคอมมิวนิสต์ไปสู่เขาค้อ ภูซัด และภูเมี่ยง จนเกิดเป็นปัญหาความมั่นคงทางการเมือง เมื่อเหตุการณ์สงบลงในปีปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้มีการตัดเส้นทางผ่านใจกลางภูหินร่องกล้า และจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติขึ้น จนกลายมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่งของภาคเหนือตอนล่างในปัจจุบัน

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ ได้แก่

พิพิธภัณฑ์ ตั้งอยู่บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จัดแสดงนิทรรศการเรื่องราวการใช้ชีวิต และการสู้รบของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) รวมทั้งจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ และอาวุธต่างๆ

ทางเดินโลกที่สาม เป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ผ่านภูมิทัศน์ที่สวยงาม และสถานที่สำคัญของ พคท. ได้แก่ **สำนักอำนวยการ** เป็นสถานที่ดำเนินการทางการเมืองการปกครอง พิจารณาลงโทษผู้กระทำผิด มีคุก สถานที่ทรมานและโรงข่มขู่เรื่องจักรกล **ที่หลบภัยทางอากาศ** เป็นโพรงถ้ำกว้างขวางขุดจนได้กว่า ๒๐๐ เมตร **นาซุง** เป็นจุดที่คอมมิวนิสต์ซัดของแดงทุกครั้งที่รบชนะ **ลานหินปุ่ม** เต็มไปด้วยหินปุ่มตะป่ำเป็นบริเวณกว้างดูแปลกตา เกิดจากการสึกกร่อนของหินโดยธรรมชาติ เคยใช้เป็นที่พักพิงคนใช้

โรงเรียนการเมือง การทหาร อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๖

กิโลเมตร เคยใช้เป็นสถานที่ให้การศึกษาตามแนวทางของลัทธิคอมมิวนิสต์ มีบ้านพักฝ่ายพลเรือน ฝ่ายพลการ และสถานพยาบาลกระจายตัวอยู่ได้ร่มไม้แน่นทึบ ประมาณ ๓๐ หลัง กระจายอยู่ภายใต้ผืนป่ารกทึบ ในบริเวณใกล้เคียงยังมีร้านอาหาร และกึ่งหันน้ำสำหรับสืข้าว

น้ำตกกรมเกล้า-ภราดร ห่างจากโรงเรียนการเมืองประมาณ ๖๓๐ เมตร มีทางแยกเดินลงน้ำตกกรมเกล้าก่อน จากนั้นเดินลงไปประมาณ ๒๐๐ เมตร จะเป็นน้ำตกภราดร ที่เกิดจากลำธารเดียวกัน

ลานหินแตก เป็นลานหินกว้างมีรอยแตกคล้ายแผ่นดินแยกตามซอกหินพบไม้ประเภทมอสส์ ไผ่เตย เฟิร์น กล้วยไม้ และตดดอกกุหลาบพันปีสีขาวตลอดทาง

น้ำตกศรีพัชรินทร ได้รับการตั้งชื่อเพื่อเป็นอนุสรณ์ให้กับทหารจากค่ายศรีพัชรินทร จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นทหารหน่วยแรกที่ขึ้นมาบนภูหินร่องกล้า น้ำตกศรีพัชรินทรมีความสูงประมาณ ๒๐ เมตร มีแอ่งใหญ่ที่เหมาะสมสำหรับเล่นน้ำ

น้ำตกหมันแดง เป็นน้ำตกที่มีชั้นต่างๆ รวม ๓๒ ชั้นไม่สามารถลงเล่นน้ำได้ เกิดจากห้วยน้ำหมัน ซึ่งมีน้ำตลอดปี อยู่บนเส้นทางสายภูหินร่องกล้า-หล่มเก่า กม. ๑๘ มีทางเดินเท้าเข้าสู่ น้ำตกอีก ๓.๕ กิโลเมตร เส้นทางเดินเป็นป่าดิบเขา การเดินในเส้นทางนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทางติดต่อได้ที่ทำการอุทยานฯ ใช้เวลาในการเดินประมาณ ๖ ชั่วโมง จึงต้องเริ่มเดินก่อน ๑๐.๐๐ น. เป็นอย่างน้อย

การเดินทาง

รถส่วนบุคคล จากพิษณุโลกใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒ (พิษณุโลก-หล่มสัก) เลี้ยวซ้ายที่บ้านแยง กม. ๖๘ เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑๓ ไปอีก ๒๘ กิโลเมตร ถึงอำเภอหนองไทย แล้วเลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข ๒๓๓๑ ไปภูหินร่องกล้าอีก ๓๑ กิโลเมตร

นอกจากนี้ภูหินร่องกล้ายังสามารถเข้าถึงได้จากด้านจังหวัดเพชรบูรณ์โดยใช้เส้นทางหล่มเก่า-ทับเบิก-ภูหินร่องกล้า แต่เส้นทางนี้ค่อนข้างสูงชัน และคดเคี้ยวมาก เหมาะเป็นทางลงมากกว่า

หมายเหตุ การเดินทางขึ้นและลงภูหินร่องกล้าทั้งสองเส้นทางควรใช้รถชนิดที่มีกำลังสูงตรวจเช็คสภาพ คลัชซ์ และเบรก ให้อยู่ในสภาพที่ดีมาก และต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ การใช้รถบัสดูใหญ่ขึ้นภูหินร่องกล้านั้นไม่เหมาะสมเนื่องจากเส้นทางคดเคี้ยวและสูงชัน ควรเปลี่ยนเป็นรถตู้จะสะดวกกว่า

รถโดยสาร/รถไฟ เดินทางโดยรถไฟหรือรถโดยสารจาก กรุงเทพฯ ไปพิษณุโลก แล้วต่อรถโดยสารสายพิษณุโลก-นครไทย รถจะออกจากสถานีขนส่งพิษณุโลกทุก ๑ ชั่วโมง ระหว่างเวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชั่วโมง จากนั้นต่อรถสองแถวเล็กสาย นครไทย-ภูหินร่องกล้า จากตลาดนครไทย ซึ่งมีบริการวันละ ๔ เที่ยว ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๓๐ น. ใช้เวลา ๔๕ นาที หากเหมารถไปกลับ

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

กล้วยตากบางกระทุ่ม เป็นของฝากมีชื่อของพิษณุโลก กล้วยตากบางกระทุ่ม มีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวานอร่อย นำรับประทานได้ทั่วไปได้ที่ศาลาขายของที่ระลึกในวัดใหญ่ หรือร้านค้าของที่ระลึกทั่วไปในตลาด

หมอนและหมอยอสุพัตรา เป็นหมอนสอดและหมอยอขึ้นชื่อของพิษณุโลก สีสวย รสชาติอร่อย เป็นอุตสาหกรรมครอบครัวของโรงงานสุพัตรา

หมี่ข้าว เส้นสีขาวนวล เมื่อนำไปปรุงอาหาร โดยเฉพาะผัดหมี่ข้าว เส้นจะเหนียวนุ่ม นำรับประทาน มีให้เลือกซื้อหลายยี่ห้อ ซื้อหาได้ทั่วไปตามร้านค้าของที่ระลึก

สุนัขพันธุ์บางแก้ว ถิ่นกำเนิดอยู่ที่บ้านบางแก้ว ตำบลท่างาม อำเภอบางระกำ จากการสันนิษฐานและเล่าต่อกันมา พอสรุปได้ว่า หลวงปู่มาก สุวณฺโณโชโย (เมธาวิ) เจ้าอาวาสวัดบางแก้ว ได้เลี้ยงสุนัขไว้ที่วัดหลายสิบปี ต่อมาวันหนึ่งสุนัขที่วัดผสมพันธุ์กับสุนัขป่า และได้ให้กำเนิดเป็นลูกสุนัขเป็นพันธุ์บางแก้วที่เป็นเอกลักษณ์ขึ้นมา

เนื่องจากมีผู้นิยมเลี้ยงสุนัขพันธุ์นี้กันมากขึ้น ทั้งใช้เฝ้าบ้าน เฝ้าสวน หรือแม้กระทั่งเลี้ยงไว้ในเชิงพาณิชย์ และมีชมรมผู้เลี้ยงสุนัขบางแก้วหลายชมรม สำนักงานปศุสัตว์พิษณุโลกจึงได้กำหนดมาตรฐานของสุนัขพันธุ์บางแก้วไว้เพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ คุณสมบัติที่ดีของสุนัขพันธุ์นี้ โดยมีลักษณะทั่วไปเป็นสุนัขขนาดกลาง โครงสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีสัดส่วนค่อนข้างกลมกลืน ประกอบด้วยกล้ามเนื้อที่สมบูรณ์ แข็งแรง เคลื่อนไหวแคล่วคล่อง มีพฤติกรรมอารมณ์ที่ตื่นตัว ร่าเริง จิตประสาทมั่นคง ไม่ขลาดกลัว ชื่อสัตว์ ผลาด หวงแหน หรัพย์สิน กล้าหาญ ฝึกง่าย เชื่อฟังคำสั่ง สามารถฝึกใช้งานได้ดี นอกจากนี้มีผู้เลี้ยงสุนัขบางแก้วบางท่านให้คุณสมบัติที่ดีเพิ่มเติม เช่น หัวกะโหลกควรใหญ่ ปากแหลม หูเรียวยาวเป็นสามเหลี่ยม หูไม่ตก แฉกขนบริเวณคอต่อกับหลังจะเป็นแผงขนยาวเรียบ ไม่หยักศกมาก ลำตัวได้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส (ความยาวลำตัวจากขาหน้าถึงขาหลัง ยาวประมาณเท่ากับความสูงของลำตัว) ขาเหมือนขาสิงห์อวบใหญ่ได้สัดส่วนหางฟูเป็นพวง หางไม่บิดเอียงด้านใดด้านหนึ่งเมื่อหางไม่กระดิก พฤติกรรมนิ่ง ดู รักเจ้าของ หากสุนัขตัวใดมีลักษณะครบถ้วนดังนี้ จะมีราคาสูง

ไก่ชนพระนเรศวร หรือไก่เจ้าเลี้ยง เป็นไก่ชนพันธุ์เหลือง ขาว เป็นไก่มีสกุล มีคุณสมบัติเหมาะสม แข็งแรง ชนะได้ทนทานในการต่อสู้ และมีความเชื่อว่าเป็นไก่พันธุ์เดียวกับที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชนำไปตีกับไก่ของพระมหาอุปราชแห่งกรุงหงสาวดี ปัจจุบันมีการอนุรักษ์เพาะพันธุ์จำหน่ายกันแพร่หลาย

สิ่งอำนวยความสะดวกจังหวัดพิษณุโลก สถานที่พัก อำเภอเมือง

โกลเด้นแกรนด์ ๖๖ ถ.ธรรมบูชา โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๐๒๓๔-๗ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๐๘๘๗ จำนวน ๑๑๐ ห้อง ราคา ๖๙๐-๒,๕๐๐ บาท

ช้างเผือก ๖๓/๒๘ ถ.เอกาทศรถ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๒๘๒๒, ๐ ๕๕๒๕ ๒๔๙๓, ๐ ๕๕๒๕ ๑๘๐๕ โทรสาร ๐ ๕๕๒๕ ๒๔๙๓ จำนวน ๗๑ ห้อง ราคา ๒๕๐-๓๕๐ บาท

คาซ่าฮิลล์ ๓๐๕/๒ ถ.พิชัยสงคราม โทร. ๐ ๕๕๓๐ ๔๓๔๐-๑ จำนวน ๔๓ ห้อง ราคา ๓๕๐-๖๐๐ บาท

เดอะแกรนด์เวสต์ไซด์ ๕๙ ถ.พระร่วง โทร. ๐ ๕๕๒๓ ๒๗๗๗, ๐ ๕๕๒๖ ๓๓๘๘ จำนวน ๘๑ ห้อง ราคา ๓,๐๐๐-๔,๕๐๐ บาท

ท็อปแลนด์ ๖๘/๓๓ ถ.เอกาทศรถ โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๗๘๐๐-๘ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๗๘๑๕, ๐ ๕๕๒๔ ๕๓๙๕ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๖๑๐๘, ๐ ๒๒๑๕ ๐๕๗๕ โทรสาร ๐ ๒๒๑๕ ๐๕๑๑ จำนวน ๒๕๓ ห้อง ราคา ๑,๔๐๐-๓๕,๐๐๐ บาท

เดอะแองการ์เด็น ๒๑๕ ม. ๓ ต.ท่าโพธิ์ โทร. ๐ ๕๕๒๘ ๔๔๔๔ จำนวน ๖๗ ห้อง ราคา ๓๕๐-๗๐๐ บาท

เทพนคร ๔๓/๑ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๔๐๗๐-๔ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๔๐๗๕ จำนวน ๑๕๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท

น่านเจ้า ๒๕๒ ถ.บรมไตรโลกนาถ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๒๕๑๐-๔, ๐ ๕๕๒๔ ๔๗๐๒-๕ จำนวน ๔๕๐ ห้อง ราคา ๕๕๐-๑,๘๐๐ บาท

บ้านพักเยาวชนนานาชาติ พิษณุโลก ๓๘ ถ.สนามบิน โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๐๖๐ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๐๘๖๔ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๗๔๑๓-๕ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๒๕-๖๐๐ บาท

บ้านคลองริ้วรวิธ ๒๓๔/๓-๔ ม. ๒ ถ.สิงขรวิวัฒน์ โทร. ๐ ๕๕๒๘ ๒๐๓๔ จำนวน ๑๑๔ ห้อง ราคา ๓๓๐-๓๖๐ บาท

บ้านสมบัติ ๔/๑ ถ.โลฤทัย โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๘๗๗ จำนวน ๑๒๐ ห้อง ราคา ๑๐๓-๔๐๐ บาท

พิษณุโลก ๙๐ ถ.นเรศวร โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๔๒๕, ๐ ๕๕๒๕ ๘๘๔๔, ๐ ๕๕๒๕ ๘๕๖๖, ๐ ๕๕๒๔ ๗๘๙๙, ๐ ๕๕๒๔ ๗๕๕๕ โทรสาร ๐ ๕๕๒๕ ๐๖๖๖ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๔๘๐-๓๕๐ บาท

พิษณุโลกธานี ๓๙ ถ.สนามบิน โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๑๐๖๕-๘ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๑๐๗๑ จำนวน ๑๑๐ ห้อง ราคา ๘๘๓-๔,๐๐๐ บาท

เพชรไพลิน ๔/๘ ถ.อาทิตย์วงศ์ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๘๔๔, ๐ ๕๕๒๑ ๙๔๓๓-๔ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๕๐ บาท

ไพลิน ๓๘ ถ.บรมไตรโลกนาถ โทร. ๐ ๕๕๒๒ ๕๒๒๕-๓๕, ๐ ๕๕๒๕ ๒๕๑๑-๕ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๗๑๑๑-๒ โทรสาร ๐ ๕๕๒๒ ๕๒๓๗, ๐ ๒๒๑๕ ๕๖๔๐ จำนวน ๒๔๗ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๒,๒๐๐ บาท

ภูเก็ท ๓๕๒/๒ ม. ๗ ต.สมอแข ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๒๙๐๐-๒
จำนวน ๔๔ ห้อง ราคา ๓๘๐ บาท

รัตนปาริศ ๙๙๙/๕๙ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๕๒๓๔-๖
จำนวน ๖๕ ห้อง ราคา ๓๙๐-๗๙๐ บาท

ราชพฤกษ์ (โรงแรมและเกสต์เฮ้าส์) ๙๙/๙ ถ.พระองค์ดำ ไทร.
๐ ๕๕๒๕ ๙๙๙๙, ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๙๗, ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๙๐ ห้องพัก
โรงแรมจำนวน ๑๒๓ ห้อง ราคา ๕๐๐-๒,๕๐๐ บาท ห้องพัก เกสต์เฮ้าส์
ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๙๒๐๓ จำนวน ๘๖ ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

ราชวงศ์ ๗๑๔ ถ.มิตรภาพ ไทร. ๐ ๕๕๒๒ ๐๓๗๘-๙, ๐ ๕๕๒๕
๙๕๖๙, ๐ ๕๕๒๔ ๓๙๑๗, ๐ ๕๕๒๔ ๓๗๙๙ โทรสาร ๐ ๕๕๒๕ ๙๕๙๐,
๐ ๕๕๒๒ ๐๓๗๖ จำนวน ๗๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๕๐ บาท

ปรินเซสกรีน ๘ ถ. พระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๓๐ ๔๙๙๘
จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๓๘๐-๔๕๐ บาท

รอยัลเพรส ถ.พิชัยสงคราม ไทร. ๐ ๕๕๓๗ ๗๙๔๐ จำนวน
๘๗ ห้อง ราคา ๓๘๐-๔๕๐ บาท

ลอนดอน ๒๑-๒๒ ถ.ไสลยา ไทร. ๐ ๕๕๒๒ ๕๑๔๕ จำนวน
๑๑ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ลาพาโลมา ๑๐๓/๘ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๗๙๓๐-๖
โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๗๙๓๕ จำนวน ๒๔๙ ห้อง ราคา ๘๔๐-๒,๕๐๐ บาท

ลิโทยเกสต์เฮ้าส์ ๗๓/๑-๕ อาคารลิโทย ถนนพญาไท ไทร.
๐ ๕๕๒๑ ๙๖๒๖-๙, ๐ ๕๕๒๑ ๙๕๔๖ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๙๖๒๗ ต่อ
๕๐๐ จำนวน ๖๒ ห้อง ราคา ๓๘๐-๔๖๐ บาท

วังแก้ว ๙ ถ.เทพารักษ์ ต.ในเมือง ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๕๕๘๑-๘
โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๕๕๘๙ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๓๘๐-๖๖๐ บาท

ศิระเทพ ๑๑๐/๒๑ ถ.เอกาทศรถ ต.ในเมือง อ.เมือง ไทร.
๐ ๕๕๒๔ ๔๙๓๓-๔๐, ๐ ๕๕๒๑ ๙๑๔๗-๘ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๙๑๔๘
จำนวน ๔๕ ห้อง ราคา ๒๕๐-๓๕๐ บาท

สมัยนิยม ๑๗๕ ถ.เอกาทศรถ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๗๕๒๗, ๐ ๕๕๒๕
๙๕๗๕ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๗๕๒๘ จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๒๘๐-๓๘๐
บาท

อมรินทร์นคร ๓/๑ ถ.เจ้าพระยา ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๙๐๖๙-๗๘,
๐ ๒๒๔๑ ๑๑๓๑ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๙๕๐๐, ๐ ๒๖๖๘ ๕๒๒๒ จำนวน
๑๑๙ ห้อง ราคา ๕๕๐-๑,๕๐๐ บาท

อมรินทร์ลาภ ๕๒/๒๙๙ ถ.พระองค์ขาว ไทร. ๐ ๕๕๒๒ ๐๙๙๙
โทรสาร ๐ ๕๕๒๒ ๐๙๙๔ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๖๖๘ ๔๒๗๗ จำนวน
๓๐๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๘,๐๐๐ บาท

อินทรา ๑๐๓/๘ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก จำนวน ๔๕ ห้อง ราคา
๒๕๐-๘๐๐ บาทไทร.

อุทอง ๘๐/๑๓ ถ.พระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๐๔๒๔-๗,
๐ ๕๕๒๑ ๐๙๗๑-๒, ๐ ๕๕๒๑ ๐๙๙๔ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๑๐๐๓ จำนวน

๘๖ ห้อง ราคา ๓๘๐ บาท

เอเชีย ๑๗๖/๑ ถ.เอกาทศรถ ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๗๘, ๐ ๕๕๒๑
๙๕๐๑ โทรสาร ๐ ๕๕๒๓ ๐๔๑๙ จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๘๐
บาท

อำเภอวังทอง

เดอะฮิลล์รีสอร์ท กม. ๔๕ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๕๒/๕ ม. ๙
ต.แก่งโสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๐๔๘, ๐ ๕๕๒๙ ๓๐๕๙ จำนวน ๖ ห้อง
ราคา ๕๐๐-๒,๐๐๐ บาท

ดาวันรีสอร์ท กม. ๔๗ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๑๙ ม. ๙ ต.แก่ง
โสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๓๙๗, ๐ ๑๙๔๐ ๐๐๒๖ บึงกะโล ๖ หลัง ห้อง
พักรวม ๒ ห้อง ราคา ๕๐๐-๘๐๐ บาท

ทรัพย์ไพรวัลย์แกรนด์โฮเต็ลแอนด์รีสอร์ท ๑/๗๙ ม. ๒
ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก กม. ๕๓ ต.แก่งโสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๒๙๓
กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๒๓๖ ๒๗๑๑-๒, ๐ ๒๒๖๖ ๕๕๖๑-๒ โทรสาร
๐ ๒๒๓๖ ๒๗๓๕, ๐ ๒๒๓๘ ๓๐๐๘ จำนวน ๑๔๒ ห้อง ราคา ๑,๘๕๐-
๓,๘๕๐ บาท

ธารวังทองรีสอร์ท สามแยกทางเข้าบ้านใหม่-ร่มเกล้า ๒๖๑
ม. ๗ ต.วังนกแอ่น ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ไทร. ๐ ๕๕๓๘ ๕๒๒๒,
๐ ๕๕๒๖ ๘๑๒๓ โทรสาร ๐ ๕๕๒๖ ๘๑๒๔ จำนวน ๒๙ หลัง ราคา
๔๐๐-๒,๐๐๐ บาท

บ้านเคียงน้ำแก่งของ ดิสน้ำตกแก่งของ ๕๒/๓ ม. ๙ ต.แก่ง
โสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๔๔๑ บ้านพัก ๔ หลัง ราคา ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท

บ้านเคียงปอย กม. ๖๕ ริมน้ำตกปอย ๕/๑ ม. ๑ ต.แก่งโสภา
ไทร. ๐ ๑๖๗๔ ๔๐๗๕ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๓๐๐-๖๐๐ บาท

บ้านพักน้ำตกหลังสวน กม. ๕๑-๕๒ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๑
ม. ๘ ต.แก่งโสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๓๓๘ บ้านพัก ๖ หลัง ราคา ๕๐๐
บาท

บ้านพักสวนป่าเขากระยาง ทางเข้าน้ำตกปอย กม. ๖๕
ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ไทร. ๐ ๑๖๖๑ ๔๗๐๗, ๐ ๙๕๖๕ ๗๗๒๙, ๐ ๙๒๗๑
๑๕๖๐ บ้านพัก ๘ หลัง ราคา ๘๕๐-๓,๐๐๐ บาท เติร์ท ๗๐ บาท

บ้านริมแก่ง กม. ๔๙ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๒๙๓ ม. ๙ ต.แก่ง
โสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๒๓๗, ๐ ๗๒๐๙ ๒๕๐๕ ห้องพัก ๖ หลัง ราคา
๓๐๐-๘๐๐ บาท

บ้านสวนวังนกแอ่นรีสอร์ท ต.วังนกแอ่น อ.วังทอง ไทร.
๐ ๑๕๓๓ ๖๔๘๘, ๐ ๙๘๘๐ ๐๐๐๔

พนาวัลย์รีสอร์ท กม. ๕๑ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๔๑ ม. ๒ ต.แก่ง
โสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๐๔๐, ๐ ๑๐๔๐ ๕๖๐๓ จำนวน ๑๐ ห้อง ห้อง
พักรวม ๑ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท

เรน ฟอเรส กม. ๔๔ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ๕๒ ม. ๙ ต.แก่ง

โสภา ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๐๘๕-๖ ไทรสาร ๐ ๕๕๒๙ ๓๐๘๖ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาท

วนธราเวสต์รีสอร์ทแอนดส์สปา กม. ๔๖ ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก ไทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๔๑๑-๔ ไทรสาร ๐ ๕๕๒๙ ๓๔๑๕ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๓๑๘ ๘๘๙๕-๖ จำนวน ๔๑ ห้อง ราคา ๑,๖๐๐-๓,๘๐๐ บาท

อำเภอพรหมพิราม

พรหมพิรามสวนน้ำรีสอร์ท ๔๓/๒ ม. ๓ ต.ศรีภิรมย์ ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๓๐๘๘-๙, ๐ ๙๕๖๖ ๕๙๖๔ ไทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๖๔๑๔ จำนวน ๕๘ ห้อง บังกะโล ๙ หลัง เรือนพักรวม ๑ หลัง ราคา ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

กาภินัง ๕๔/๑๔ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๙๗๑๘, ๐ ๖๕๓๒ ๓๐๗๔ (อาหารไทย จีน เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ก๊วกเอียง ๓๙/๑๓ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๓๐ ๑๒๐๙, ๐ ๕๕๒๕ ๑๗๖๐ (อาหารไทย จีน เปิด ๑๖.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ข้าวแกงขาววัง ๒๔๕/๖๗ ถ.บรมไตรโลกนาถ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๖๕๗๓, ๐ ๕๕๒๑ ๗๖๐๕

ครัวต้นป๊อบ ๔๑๘/๗ ต. หัวรอ ไทร. ๐ ๕๕๒ ๘๐๒๘๐
ตานัง ๒๖๐/๒-๓ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๐๗๘๘ (อาหารเวียดนาม เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ทรีเฮาส์ ๔๘ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๒๕๘๗-๘ (อาหารตามสั่ง ๑๐.๐๐-๑๑.๐๐)

ทิพย์รส ๙/๑๑ ถ.โสฤาโท ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๒๐๐ (๐๗.๐๐-๒๓.๓๐ น.)

บ้านคุณพ่อ ๔-๔/๑ ถ.เจ้าพระยาพิษณุโลก ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๑๕๗๔ (อาหารไทย เปิด ๑๑.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

บ้านไม้ ๙๓/๓๐ ถ.อุทอง ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๕๔๘ (อาหารไทย เปิด ๑๑.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ผักบุ้งเหี่ยวฟ้า ถ.พระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๑๓๔๘ (เปิด ๐๘.๐๐-๐๔.๐๐ น.)

ผักบุ้งบิน (ริมแม่น้ำ) ถ.พุทธบูชา ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๙๘๓๒ (เปิด ๑๗.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

พาสโหม้ ๘๒/๒ ถ.เอกาทรไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๔๕๒๐ (อาหารตามสั่ง ๑๗.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

แพอาหารสองแคว ๒๑ ถ.วังจันทร์ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๑๖๗ (เปิด ๑๑.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

แพอาหารฟ้าไทย ๖๐ ถ.วังจันทร์ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๗๔๓,

๐ ๕๕๒๑ ๕๖๗๔ (อาหารประเภทปลา เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ฟังก์ข้าวมันไก่ ๒๘๘/๘๐ ถ.พญาเสือ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๔๒๗๕, ๐ ๕๕๒๕ ๘๘๔๓ (ข้าวมันไก่ เปิด ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.)

ภัตตาคาร ส.เลิศรส ๔/๕ ถ.อาทิตย์ ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๔๔๒ (อาหารไทย จีน เปิด ๐๘.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

มังกรละ โรงแรมไพลิน ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๒๔๑๑-๕ (๐๖.๐๐-๐๑.๐๐ น.)

ไม้แบบ ๓๐๗/๙ ถ.สิงห์วัฒน์ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๗๖๐๓ (อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยวเย็นหุ้งนึ่ง เปิด ๐๗.๐๐-๑๕.๐๐ น.)

เวียดนาม ๕/๙ ถ.พระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๓๐ ๓๕๑๓ (อาหารเวียดนาม เปิด ๑๐.๐๐-๑๔.๐๐ น., ๑๖.๐๐-๒๐.๐๐ น.)

ไวโอเล็ต ๓๙/๒ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๗๒ (เปิด ๑๖.๐๐-๐๒.๐๐ น.)

สลายไม้ ถ. วังจันทร์ ไทร. ๐ ๙๕๖๒ ๓๑๗๔
สวนอาหารแดง ๗๘ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๓๐ ๑๒๕๐ (อาหารไทย จีน เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๓๐ น.)

สวนอาหารฟ้าไทยฟาร์ม กม. ๑๐ ถ.พิษณุโลก-นครสวรรค์ ไทร. ๐ ๕๕๒๒ ๖๕๐๘-๙ (อาหารไทย จีน เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

เสารสโภชนา ๒๑/๓๙ ถ.สนามบิน ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๐๙๔๒
หมวยอีสาน ๘๙๕/๑๖-๑๗ ถ.บรมไตรโลกนาถ ๒ ไทร. ๐ ๕๕๒๕ ๑๖๐๖ (อาหารอีสาน เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น. หยุดวันอาทิตย์)
ห่อจิ้มมัน ๒๐๑/๑ ถ.บางพยอม ไทร. ๐ ๕๕๒๘ ๐๒๒๒ (ปลาแม่น้ำ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

อาซอเลิศรส ๑๙๐/๙ ถ.ธรรมบูชา ซอย ๒๕ ไทร. ๐ ๕๕๒๔ ๔๘๓๕ (ก๋วยเตี๋ยวเย็นตาโฟลูกชิ้นปลา เปิด ๐๘.๓๐-๑๕.๓๐ น.)

ครัวน้ำน้ำ ถ.วังจันทร์ ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๖๕๐๔, ๐ ๕๕๒๓ ๐๔๔๔ (๑๗.๐๐-๒๒.๐๐)

ตั้งหลัก ถ.เอกาทรไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๔๒๔๕ (๑๗.๐๐-๒๒.๐๐)

ร้านอาหารมุสลิม

ดาวเดือน (สุรสีห์เก่า) ตลาดสถานีรถไฟ ไทร. ๐ ๑๙๕๓ ๖๔๘๑ เปิด ๐๗.๐๐-๑๔.๐๐ น.

ฟา-เค-ราห์ FAH-KE-RAH ๕๒/๒ ถนนพระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๒๑ ๑๔๐๐, ๐ ๕๕๒๔ ๘๘๑๘ เปิด ๐๖.๐๐-๑๔.๐๐ น.

ร้านอาหารบุรุษ ริมทางรถไฟ ตรงข้ามโรงเรียนมดุงราษฎร์ ไทร. ๐ ๑๙๕๓ ๖๙๐๐, ๐ ๖๖๐๙ ๗๗๓๘ เปิด ๐๗.๐๐-๑๘.๐๐ น.

Halal Food ตรงข้าม มัสยิดปากีสถาน ไทร. ๐ ๙๔๖๐ ๖๓๙๗ เปิด ๐๗.๓๐-๒๑.๐๐ น.

โมมุสลิม ๔๙/๒ ถนนพระองค์ดำ ไทร. ๐ ๕๕๒๓ ๒๙๗๑ เปิด ๐๗.๐๐-๑๙.๐๐ น.

ร้านอาหารมังสวิวัติ

ร้านน้ำฟ้า ๗๘/๑๖ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๒ ๕๑๘๙ เปิด ๐๖.๓๐-๑๔.๐๐ น.

ร้านเจริญธรรม ๕๕/๔ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๖๔๑๖ เปิด ๐๕.๐๐-๑๔.๓๐ น.

เพื่อนเจ ๕๕/๙ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๙๐๙๘ เปิด ๐๘.๐๐-๒๐.๓๐ น.

อาหารเจ (ติดกับ UBC) ๒๙๘/๒๑ ถ.บรมไตรโลกนาถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก โทร. ๐ ๖๙๐๖ ๖๓๐๖ เปิด ๐๗.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ลุงโต ๕๕/๔ ถ.วิสุทธิกษัตริย์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๙๗๐๒ ๗๖๗๑ เปิด ๐๗.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ร้านอาหารบริเวณถนนพิษณุโลก-หล่มสัก

บ้านแสงตะวัน กม. ที่ ๒๘ โทร. ๐ ๕๕๓๑ ๘๒๘๕ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.

ร้านอาหารนิตยา กม. ที่ ๔๕ โทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๒๑๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น.

กาแฟสด จำทวี กม. ที่ ๔๕ โทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๒๗๑ เปิด ๐๗.๐๐-๒๑.๐๐ น.

ร้านอาหารริมแก่ง กม. ที่ ๔๕ โทร. ๐ ๕๕๒๙ ๓๗๐๐, ๐ ๑๙๖๒ ๙๙๘๒ เปิด ๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ น.

ภัตตาคารกาแฟสด กม. ที่ ๖๒ โทร. ๐ ๑๔๗๕ ๖๐๙๖, ๐ ๙๒๐๐ ๓๖๔๐ เปิด ๐๗.๐๐-๒๑.๐๐ น.

อำเภอนครไทย

วังทอง ภูหินร่องกล้า ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๙๕๒๐-๓ (สัมตำ อาหารตามสั่ง)

ดวงใจ ภูหินร่องกล้า ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย โทร. ๐ ๑๖๗๕ ๑๕๗๘ (สัมตำ อาหารตามสั่ง)

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

ร้านก้านกล้วย ๙๓/๒ ถ.พระยาสิทธิ ท.โนเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๑๙๘๓

บ้านของที่ระลึก ๖๑/๓ ถ.รามศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๑๙๗๑ ๔๙๙๐

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดพิษณุโลก ศาลากลาง จังหวัดพิษณุโลก โทร. ๐ ๖๙๓๗ ๐๔๑๑

ร้านจามจู้ ๓๑๗/๑๕ ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๗ ๒๘๓๒

สนามกอล์ฟ

สนามกอล์ฟพญาเกิด ตั้งอยู่ภายในกองบัญชาการชวรบที่ ๓ (บชร. ๓) ค่ายสมเด็จพระเอกาทศธรรม เป็นสนามกอล์ฟขนาด ๑๘ หลุม โดยเปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๕๐๔๖-๕๑ ต่อ ๔๐๙๙ หรือ ๐ ๕๕๒๕ ๑๕๓๑

ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและบริษัทรถเช่า

เอเบิลกรุ๊ป จำกัด ๕๕/๔๕ ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก ศูนย์การค้าสุริย์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๖๔๓๘, ๐ ๕๕๒๔ ๓๘๕๑ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๒๒๐๖

ณณพร ทวีร์ ๕๕๙/๖๒๒ ซอย ๑๑ ม. ๗ ต.มิตรภาพ ต.สมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๒ ๔๓๕๓ โทรสาร ๐ ๕๕๒๒ ๔๓๕๔, ๐ ๔๘๘๘ ๘๘๒๗

ปิ๊ปป ทวีร์ (สองแแก้ว) ๓๘ ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๑๖๘๐ ๓๙๓๙, ๐ ๑๗๐๗ ๐๔๔๐

เนเจอร์ แคम्ป์ (สองแแก้ว, จักรยานให้เช่า) ๑๙๓/๖ ม. ๕ ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร./โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๓๕๔๑

บราวเวอร์ วอยาส โทร. ๐ ๑๘๘๘ ๑๐๖๒ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๑๘๕๖

หจก. รังทองทวีร์ ๕๕/๓๗ ศูนย์การค้าสุริย์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๗๓, ๐ ๕๕๒๑ ๙๕๑๐-๓, ๐ ๕๕๒๕ ๒๙๐๓, ๐ ๕๕๒๔ ๔๓๒๕ โทรสาร ๐ ๕๕๒๕ ๑๗๓๑ (รถตู้, รถเก๋งมีคนขับ)

เอวิส พิษณุโลก ๓๘ ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๐๖๐ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๐๘๖๔ (รถเก๋ง กระบะ ขับเอง)

บัดเจ็ท พิษณุโลก เคาเตอร์ ภายในสนามบิน โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๕๕๖, ๐ ๑๘๒๐ ๘๖๔๔ (รถเก๋ง กระบะ ขับเอง)

จุมพร รถเช่า ๓๕/๗-๕ ถ.เอกาทศรถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๒๑ ๔๗๒๒, ๐ ๕๕๒๔ ๘๙๖๘, ๐ ๑๖๗๔ ๖๓๙๕, ๐ ๑๖๗๔ ๓๘๗๑ โทรสาร ๐ ๕๕๒๔ ๒๐๕๗ (รถตู้มีคนขับ)

นครไทยทวีร์ โทร. ๐ ๕๕๒๒ ๑๙๕๓, ๐ ๕๕๒๓ ๑๘๘๘ (รถบัสด)

เลตต์มอเตอร์ ๔๓/๑๒ ถ.บรมไตรโลกนาถ ต.โนเมือง โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๔๒๔, ๐ ๕๕๒๑ ๑๘๐๐, ๐ ๖๕๕๑ ๙๑๕๙

ธนภัทรทวีร์ ถ.พระองค์คำ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐ โทร. ๐ ๙๗๐๓ ๓๑๖๘, ๐ ๑๘๘๖ ๑๕๑๙, ๐ ๖๒๐๐, ๘๐๙๓

พิษณุโลก ทราเวล โทร. ๐ ๕๕๒๒ ๕๑๒๐-๓, ๐ ๑๘๘๗ ๖๒๙๐ โทรสาร ๐ ๕๕๒๒ ๕๑๐๔

น้ำเช็กทัวร์ (ล่องแก่ง) โทร. ๐ ๙๘๕๘ ๓๕๒๕, ๐ ๑๔๔๑ ๖๗๒๘
แคมป์ไบต์เซ็นเตอร์ (ล่องแก่ง) โทร. ๐ ๒๔๓๓ ๒๗๖๐,

๐ ๒๔๓๕ ๓๙๐๗

ทจก. อนุสรณ์ทัวร์แอนด์แทรเวล (รถตู้, รถแก่ง, รถกระบะ,
รถบัส, จักรยาน) ๗๘/๖ ตรงข้าม รร. ท็อปแลนด์พลาซ่า โทร. ๐ ๑๗๒๗
๘๐๘๒, ๐ ๖๕๙๑ ๓๑๕๑

เจ้าสำน้าเทียว ๗๔/๒ ถ. สีทราชดโชชัย โทร. ๐ ๕๕๒๑๖๕๑๐,
๐ ๗๘๘๗ ๒๒๙๕

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ เลขหมาย)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

E-mail: center@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว โทร. ๑๖๗๒

ททท. สำนักงานภาคเหนือ เขต ๓ (พิษณุโลก)

๒๐๗/๗-๘ ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์ ถ.บรมไตรโลกนาถ

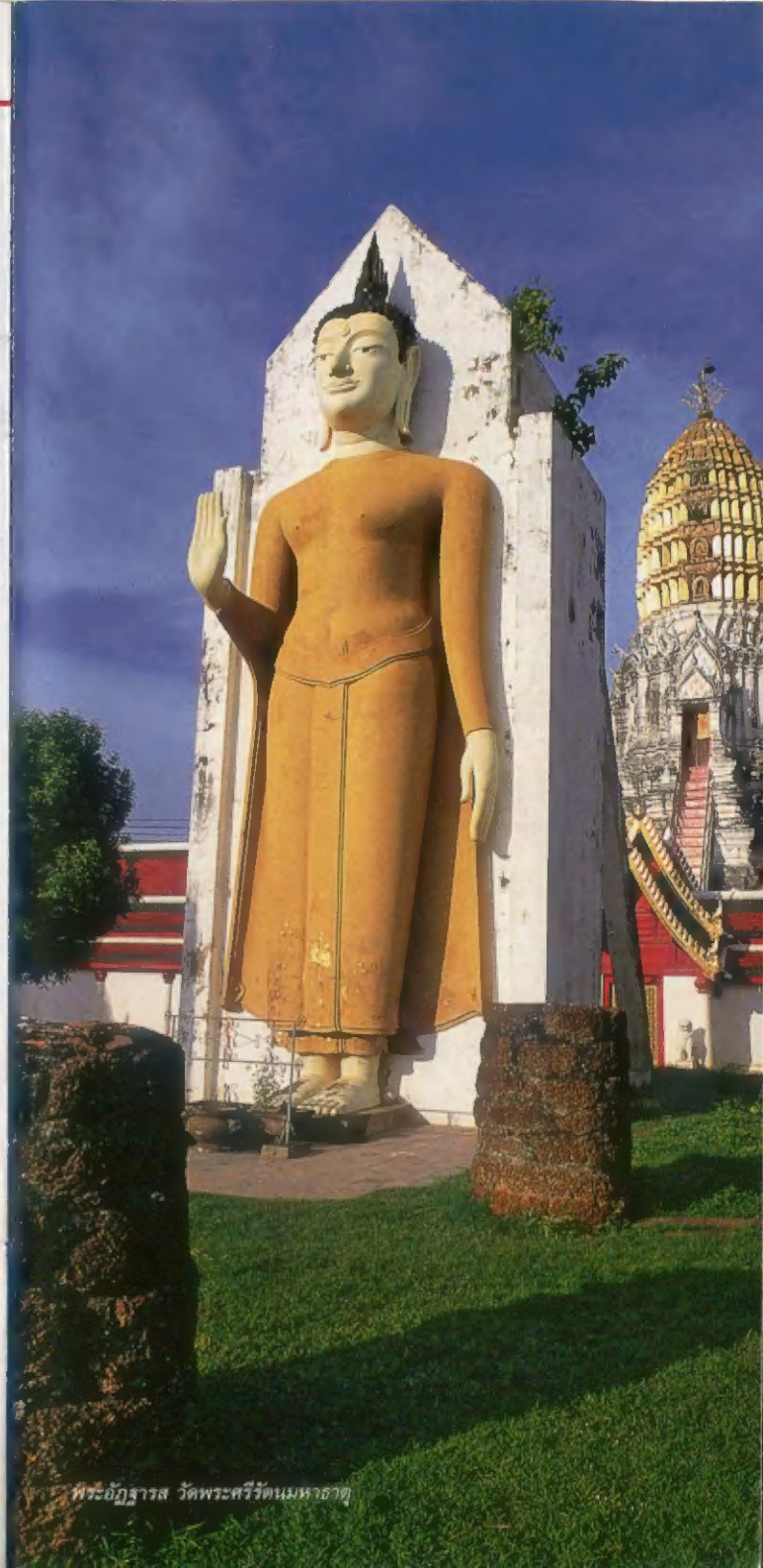
อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๕๕๒๕ ๒๗๔๒-๓, ๐ ๕๕๒๕ ๙๙๐๗

โทรสาร ๐ ๕๕๒๓ ๑๐๖๓

E-mail : tatphlok@tat.or.th

พื้นที่ความรับผิดชอบ : พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

พระยัฎฐารส วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ